Растителна защита

електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

U oktobru: Kakvi će biti agrometeorološki uslovi i kada su optimalni datumi setve

Растителна Защита

Датум 09.10.2026 | **Број** 10/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Језик** SR
www.plant-protection.com/article/2478?lang=sr

Tokom prvih deset dana oktobra, agrometeorološki uslovi biće određeni nestabilnim vremenom i prosečnim dnevnim temperaturama oko i ispod klimatskih normi. Prognozirano hladno i vlažno vreme većine dana ovog perioda biće preduslov za razvoj patogena - kasne smeđe truleži na plodovima jesenjih sorti voćaka (Monilia fructigena), sive truleži (Botrytis cinerea) na neubranom grožđu. Očekuju se masovni mrazevi krajem desetodnevnog perioda, što zahteva pravovremenu berbu povrtarskih kultura podložnih mrazu.

Kasna smeđa trulež na plodovima jesenjih sorti voćaka (Monilia fructigena)

Tokom prvih deset dana oktobra, prognozirane su padavine, poboljšanje stanja gornjih slojeva zemljišta i uslova za obavljanje sezonske obrade zemljišta. Suša krajem leta ometala je obavljanje predsetvene obrade površina namenjenih za setvu ozimih kultura. Iz tog razloga, agrotehnički rokovi u septembru za setvu ozime uljane repice su propušteni.

Oktobar je optimalno vreme za setvu ozimih žitarica. Tokom prvih deset dana je agrotehnički rok za setvu pšenice u severnoj Bugarskoj, od 15. do 25. oktobra - u južnoj Bugarskoj, a krajem meseca – u oblastima duž crnomorske obale.

Agrometeorološki uslovi u periodu od 9. do 16. oktobra biće dinamični. Na početku ovog sedmodnevnog perioda, prognozirane prosečne dnevne temperature biće iznad normale, a tokom ostatka perioda biće u okviru klimatskih normi. Na početku perioda, prognozirane su lokalne i slabe padavine u zapadnoj Bugarskoj, a sredinom perioda i u poljoprivrednim oblastima centralne i istočne Bugarske. Mestimično će količine biti značajne, što će poboljšati vlaženje gornjih slojeva zemljišta. Uslovi za formiranje mrazeva se ne očekuju.

Sa izuzetkom nekih oblasti u zapadnoj Bugarskoj, tokom prve polovine prognoziranog perioda, agrometeorološki uslovi biće pogodni za završnu berbu grožđa i voćnjaka, čišćenje površina od okopavinskih kultura i kasnog povrća, kao i za podizanje stočne hrane i šećerne repe, koje su u fazi tehnološke zrelosti. Uslovi će biti pogodni za obavljanje agrotehničkih aktivnosti vezanih za setvu ozimih žitarica. U slučaju jake zakorovljenosti površina, preporučljivo je obaviti jesenju primenu herbicida.

Do sredine perioda, agrometeorološki uslovi će dozvoliti primenu mineralnih i organskih đubriva, kao i predzimsku sadnju luka za zelen, ozimog belog luka, salate i spanaća.

Kiše koje se očekuju tokom druge polovine prognoziranog perioda u velikoj meri će ograničiti mogućnosti za obavljanje poljoprivrednih aktivnosti.

Tokom druge i treće dekade, agrometeorološki uslovi biće određeni temperaturama bliskim uobičajenim. Očekivane padavine tokom prve polovine druge dekade, na početku treće i krajem meseca, poboljšaće rezerve vlage u zemljištu u sloju od 50 cm i uslove za tok početnih faza vegetacije posejanih ozimih kultura. Krajem oktobra, kod pšenice i ječma, u zavisnosti od datuma setve, biće zabeležene faze nicanja i formiranja 1-2-3 lista.

U oktobru, jeseni usevi bivaju napadnuti od štetočina. Kod ozimih žitarica, mora se pratiti prisustvo poljske voluharice, žitnog kovača i žitnih muva. Kada brojnost štetočina pređe ekonomski prag štetnosti (EPŠ), neophodan je pravovremen tretman. Za poljsku voluharicu, EPŠ je 2 aktivne kolonije po dekapy, za žitnog kovača - 3 larve/m².